

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2017 - 544

Doknr.
445624

Dato
13-02-2017

Tilsynet i henhold til grundlovens § 71 har d. 24. januar 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 21 (alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål nr. 21:

”Ministeren bedes i forlængelse af § 71-tilsynet alm. del – bilag 42 (internt bilag) oplyse, om der eksisterer statistik der belyser, hvor ofte tvangsanbragte børn og unge isoleres eller låses inde på deres værelser, og i bekræftende fald oversende statistikkene.”

Svar:

Indledningsvis er det vigtigt at slå fast, at isolation af et barn eller en ung er et væsentligt indgreb i det pågældende barns eller unges grundlæggende ret til personlig frihed. Isolation må derfor kun ske i særligt afsondrede isolationsrum på sikrede døgninstitutioner eller særligt sikrede afdelinger, og kun når betingelserne herfor er opfyldt, jf. § 14 i lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

Det følger således af voksenansvarslovens § 14, stk. 1, at lederen af en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling efter § 66 stk. 1, nr. 6, i lov om social service, eller dennes stedfortræder, kan beslutte at anbringe et barn eller en ung i et særligt afsondret isolationsrum, når der er overhængende fare for, at barnet eller den unge skader sig selv eller andre. Der kan således ikke ske isolation af børn og unge på andre institutionstyper end de oven for nævnte.

Isolationen skal være så kortvarig og skånsom som muligt og må ikke vare længere end 2 timer på en sikret døgninstitution og 4 timer på en særligt sikret afdeling. Der skal løbende føres tilsyn med et barn eller en ung, der anbragt i isolation, jf. § 14, stk. 2-3, i voksenansvarsloven.

Derudover gælder det, at isolation skal gennemføres under iagttagelse af de generelle principper for magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, jf. § 7 i voksenansvarsloven.

Aflåsning af værelser om natten er ikke isolation, jf. § 14, stk. 2, 2. pkt., i voksenansvarsloven.

Det socialtilsyn, der fører driftsorienteret tilsyn med en sikret døgninstitution eller særligt sikret afdeling, jf. § 2 i lov om socialtilsyn, kan således give tilladelse til at aflåse værelserne om natten af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, jf. § 10 i bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge. Hvis en sådan tilladelse udnyttes, skal barnet eller den unge kunne komme i kontakt med personalet i det tidsrum, hvor værelset er aflåst.

For så vidt angår statistik over brug af isolation mv. kan jeg oplyse, at ministeriet til brug for besvarelsen har indhentet bidrag fra Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen oplyser følgende:

"De fem kommunale socialtilsyn modtager en kopi af alle indberetninger af magtanvendelser, og Socialtilsynet skal, jf. bekendtgørelse om voksenansvar for anbragte børn og unge, gennemgå de indkomne indberetningsskemaer og vurdere, om de giver anledning til tilsynsmæssige overvejelser

Som et led i arbejdet med at følge og understøtte de fem socialtilsyn har Socialstyrelsens auditfunktion siden 2015 to gange årligt indhentet opgørelser over antallet af indberettede magtanvendelser.

Der foreligger på nuværende tidspunkt alene valide opgørelser over det samlede antal indberettede magtanvendelser til de fem Socialtilsyn, mens det ikke har været muligt at udarbejde valide opgørelser over hvordan de indberettede magtanvendelser fordeles sig på forskellige typer af magtanvendelser.

Der foreligger derfor på nuværende tidspunkt ikke valide opgørelser over, hvor ofte tvangsanbragte børn og unge isoleres eller låses inde på deres værelser.

Socialstyrelsen arbejder løbende på at udvikle og forbedre kvaliteten og validiteten af data vedrørende indberettede magtanvendelser, og er i den forbindelse i dialog med de fem socialtilsyn. Socialstyrelsen arbejder i den sammenhæng på at øge validiteten af de detaljerede opgørelser over indberettede magtanvendelser, herunder hvilken type magtanvendelser, der iværksættes og indberettes."

Ministeriet har endvidere anmodet om bidrag til besvarelsen fra Danske Regioner, der har fremsendt vedlagte opgørelse baseret på oplysninger fra de sikrede døgninstitutioner (se Bilag 1).

Med venlig hilsen
Mai Mercado

Bilag:

Bilag 1: Danske Regioners bidrag til besvarelse af spørgsmål 21 fra Folketingets § 71 tilsyn vedr. statistik om magtanvendelse.